

2 JANUARI 1972

Nieuwjaarspreek

Antwerpen

gebruikt in From 2/1 77

LUKAS 13:6-9

Welkom en Mededelingen: Na afloop van deze dienst is er gelegenheid met elkaar koffie te drinken.

Wij willen u allen een Gezegend 1972 toewensen. *God aan
Lukas*

1. Morgenavond kerkeraad
2. a.o. Vrijdag Viering H. Nieuwjaarspreek

1. Stil Gebed.

2. Votum: Onze hulp is in de naam des Heren, die hemel en aarde geschapen heeft.

3. Groet: Gemeente Genade, Vrede en Barmhartigheid zij U van God de Vader
De eersteen de laatste, van Jezus Christus onze Heer
die met de Heilige Geest leeft en regeert tot in eeuwigheid
amen

4. Aanvangstekst

5. Zingen Psalm 100: 1,2,3 en 4

6. Wij luisteren na naar het gebod Gods en zingen daarna:
Psalm 119: 1

7. Gebed. ~~xxxxxxxixixxxx2~~

8. Schriftlezing Psalm 96 en 2 Cor. 6:1-2

9. Zingen Gezang 109: 1 en 2

Decaloog, vertaling Buskus:

1. Ik ben de Heere, uw Bondgenoot en Vriend: ik heb u in Jezus Christus bevrijd en tot vrijheid geroepen. Ik vraag één ding van u: blijf mijn verbond trouw, bewaar de vriendschap en blijf bij uw Bevrijder .
2. Mij alleen zult ge liefhebben, vertrouwen en gehoorzamen. Niets of niemand van de wereld , die Ik geschapen heb, zult gij vergoddelijken en in plaats van mij liefhebben, vertrouwen of gehoorzamen .
3. Gij zult u geen voorstelling maken van Mij buiten Jezus Christus om.
In Hem heb ik mij aan U geopenbaard . Ziet Mij in Hem, weest zijn getuigen en belijdt mijn naam, die Hij u bekend heeft gemaakt .
4. Gij zult niet leven om te werken maar werken om te leven. Leeft voor mijn aangezicht en houdt de dag van Christus verrijzenis in ere als de dag van de bevrijding en de blijdschap. Leeft uit de zondag al de dagen van uw leven . IK BEN DE HEER
5. Uw vader en uw moeder laat hen tot hun recht komen als de vader en moeder, die IK U gaf . Uw kinderen laat hen tot hun recht komen als uw kinderen, die Ik aan uw zorg toevertrouwde
6. Gij zult eerbied hebben voor het leven van uw naaste. Ook hij behoort Mij toe ook Hem heb ik geschapen naar mijn beeld. Ook voor hem is Jezus gestorven en opgestaan. Zijn leven moogt ge niet aantasten en vernietigen.
7. Ik heb u geschapen naar mijn beeld, man en vrouw . Gij zult elkaar in het huwelijk liefhebben en trouw blijven. Gij zult elkaar als jongens en meisjes, als mannen en vrouwen eerbiedigen en elkaar niet tot object verlagen .
8. Weet dat gij geen eigenaars maar rentmeesters zijt van wat ik u toevertrouwde "de aarde en haar volheid behoren mij toe. Gij kunt niet mij en het geld tegelijkertijd dienen. Gij zult geven en altijd opnieuw geven.
9. Gij zult in uw omgang met elkaar de waarheid en het recht liefhebben en in uw spreken over uw naaste oprecht en betrouwbaar zijn. Uw ja zij. ja en uw neen zij neem .
Gij zult uw naaste geven wat hem toekomt en in uw hart geen afgunst toelaten aan mij de God van uw leven zult gij uw hart geven
Ik ben de Heer
10. Gij zult Mij uw Bondgenoot en uw Bevrijder liefhebben met heel uw verstand en met al de kracht waarover ge beschikt
en gij zult uw naaste liefhebben want hij is gelijk als gij
Ik ben de Heer !

10. lezen tekst Lukas 13:6-9
11. Zingen na de preek Psalm 90:1 en 8
12. Dankgebed
13. Kollekke bestemd voor Kerk en *Liedering*
14. Slotzang Gezang 107/ 1,3 , 5

15. Zegen.

Almachtige God, op deze eerste zondag van het nieuwe jaar, roepene wij uw Naam aan opdat wij met moed de reis voortzetten. Wij durven niet tot u te komen met onze goede voornemens, met onze beloften voor het komende jaar

maar wij doen in Jezus naam een beroep op uw Voornemen en belofte:

"Zie ik maak alle dingen nieuw" en wij willen vasthouden aan uw woord:

"Indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel

Heer op grond van uw beloften willen wij verwachting hebben, geloven wij dat ook dit jaar van U is

Wij vragen U : zie ons in Christus genadig aan, Blijf over ons waken, wil ons telkens met uw vergeving en erbarming tegemoet treden, ook deze morgen.

Help ons met alle dingen, onze gezinnen ons, werk, uw kerk, uw aarde
Bewaarzelf de van u geschonken vreugde en humor, bewaar ons voor bittere ernst

Bescherm ons tegen al wat verscherud, de dood en de haat, oorlog en racisme
al wat U , de medemens, de aarde kweest .

Zegen de verkondiging en de uitbreiding van uw heilig evangelie
Om Christus wil. amen .

Heer we danken U voor de troost en vermaning van uw woord, voor het nog een jaar voor de kans om nu eindelijk vruchten van de Geest voort te brengen.

Svhep Gij ons een rein hart, waardoor onze daden hand in hand gaan met ons woorden.

En daar het u behaagt dat wij bidden voor alle mensen en voor de overheden in het byzonder, zo vragen wij U: Schenk de Koning en de regering een helder inzicht, visie, eenheid, opdat zij het volk goed regeren, opdat zij meer mogen doen dan alleen zorgen voor het eigen land.

Wij bidden u voor de ~~andere~~ grote mogenheden om wijshheid en verstand, om blijven zoeken naar de vrede, om

Heer wij bidden u voor alle werk wat gedaan wordt in zovele landen, het ontwikkelingswerk het komen tot betere economische en soicale structuren, al dat werk door overheden en wereldinstanties, ook door de kerken gedaan, zegen het werk van de Wereldraad der kerken

Laat het lukken Heer alle diakonale arbeid, opdat het Woord van het evangelie geen slag in de lucht is..

Wij danekn u o God voor ale uw goede gaven, voor uw goedheid waarmee u ons geschzpen hebt en onderhoudt, voor uw geduld waarmee u ons draagt, voor uw Zoon onze Zaligmaker voor uw Geest die ons troost, uw kerk die ons huis mag zijn
Sterk alle, die op de een of andere wijze een kruis te dragen hebben

Laat al ons v agen en al ons danken gedurig voor uw aangezicht mogen zijn
om Christus wil. amen.

GELIEFDE GEMEENTE VAN ONZE HEER JEZUS CHRISTUS.

Misschien is het goed het nieuwe jaar niet te beginnen met onze verwachtingen
onze wensen , onze vragen wat het komende jaar voor ons in petto heeft
maar Gods vraag aan ons, Gods kijk op ons leven en onze toekomst .

En dat doen we dan maar via deze rake, spitse gelijkenis
die van het tuingsprek tussen eigenaar en tuinbaas

het gesprek over een brokje grond, over die boom

het gesprek *van die twee mensen: Eigenaar + Tuinbaas*

De eigenaar exploiteert het bedrijf en doet dat met overleg...

Hij loopt niet te dromen, maar heeft zijn ogen open

hij is realist en weet dat vele mensen van dat bedrijf moeten leven

en is gaarne bereid veel kosten temaken, maar die kosten moeten er uitkomen
Terecht.

Nu heeft hij midden in zijn wijngaard een vijgeboom staan

das een hele eer voor die vijgeboom, maar die vijgeboom moet goed weten,
dat 'ie er niet voor de lol staat

goed erworden geen druiven verwacht van de vijgeboom, maar wel vijgen .. wat anders..

----- *opgehangen op schakelboom eer in wijngaard*

Ieder jaar komt de eigenaar op inspectie- keurend, monsterend, scherp gaan zijn
ogen over de velden...

Goed, goed, magnifiek mompelt hij bij al de wijnstokken...

Met grote stappen gaat hij ook op de vijgeboom af..

die geweldige boom, breed en hoog uitgegroeid, met enorm grote bladeren
een hele hoek van de tuin in beslag nemend...

Hij zoekt en zoekt.. geen vruchten, geen vijgen.. en dat is het derde jaar
Dat er geen vruchten zijn..

Dan is het geduld van de eigenaar ten einde. Drie jaar lang een groot stuk grond
in beslag genomen, voeding en water aan de druivenstakken onttrokken

Daarom nu is het welletjes/ Zijn bevel tot de tuinbaas:

Eruit die boom, rooien, omhakken, hij heeft geen enkele nut . Hak hem om.....

Dan komt die tweede man aan het woord. de tuinbaas

de man die dagelijks langs zijn druivenstokken loopt, die de zachte nieuwe bladeren streelt, die een losgevallede rank voorzichtig om de stok leidt..

die ook enkele dag onder grote vijgeboom loopt en mompelt: mannetje mannetje wat wordt jij een baas van een boom

Hij is de man die met de seizoenen meeleeft, die iets krijgt van de tuin, zie zijn grote handen, als takken, zij zijn gezicht getekend door zon en wind...

Hij heeft zich gehecht aan al dat groeiende. Hij weet hoe alles zijn zorg vraagt

Daarom als de eigenaar zeer nuchter alles bekijkt en aan het direkte nut aan de opbrengst denkt, ja dan kan hij niet zomaar mee...

Natuurlijk hij weet dat er vruchten moeten komen, dat de wijngaard geld in het laadje moet brengen

maar dat onmiddellijke broodnuchtere: hak hem om, neen daar kan hij zomaar niet aan

Pleitend bedachtzaam, bijna prietserlijk is dan ook zijn antwoord:

" Heer laat hem, de boom ook dit jaar nog staan

ik zal de grond nog eens goed losmaken, nog eens goed mesten
wie weet....

Ja hij heeft er al van alles aan gedaan, jaar in jaar uit

Daarom kan hij niet zeggen: Inderdaad; t' is uit, omhakken...

Het zou immers een streep halen door zijn jarenlang liefdevol bezigzijn met die boom. Omhakken betekent een streep door zijn werk van jaren, een streep ook door zijn : ja je kunt nooit weten

Daarom: geef hem nog een kans, omhakken kan altijd toch nog omhakken is zo, iets radikaals. zo het absolute einde...

Ja dat wisten de houthakker van vroeger jaren die volgens het verhaal elke boom die ze moesten omhakken vergeving vroegen...

ook dat jaar de mijn verpakte tijds werk

Hak hem om..... laat hem nog dit jaar staan....

Twee stemmen in de tuin.. tweerelei kijk, op de zaak

er is die blik van nuchterheid en zakelijkheid

En daar is die blik van liefde en geduld

de stem van de rechthebbende eigenaar én van de alleen maar liefhebbende tuinbaas...

wat willen die twee stemmen, die tweerelei blik ?

ze bevatten ieder een mogelijkheid

ze bevatten twee grondgedachten, die Jezus optreden beheersen

duidelijk: de stem van het recht en het oordeel en

die van de liefde en het geduld

toch moeten we ze niet gaan scheiden, splitsen

dan ga je zeggen: de stem van de eigenaar is die van de Vader, de toornende God

~~die alleen maar gericht wil~~, die alleen maar winst wil, *andere d'gericht*

terwijl dan de tuinbaas voor Jezus zou staan, die van geduld en behoud...

de gelijkenissen vertellen iets van het koninkrijk Gods

en er schijnen dan hier twee tegenstrijdige stemmen te klinken, tegen elkaar in;;

ergens is dat zo, en die stemmen krijgen hun volle recht:

misschien moeten die twee stemmen voor ons wel blijven klinken:

hak ze om, de mens is onnut en het andere: laat hem nog, geef hem nog een kans...

Er is dat absolute: het is gedaan...

~~maar~~ waar tegenover staat, dat ruimtegevende : misschien, wellicht, ook dit jaar nog

nogmaals we moeten niet gaan scheiden en splitsen:

dan krijg je de Godsvoorstelling van de harde richtern, die alleen vrucht zoekt

en bij geen vrucht slechts het oordeel weet uit te spreken

tegenover de wat vage toegefelijke andere gedaante

~~Daarxtegenxwaaxdxzuxxjuist~~

daar tegen had Jezus zich juist te voren gekeerd bij die geschiedenis van die

vermoorde en door een ongeluk omgekomen mensen. Men wist dit te verklaren als gevolg van de zonde. Straf van God

Jezus had gezegd: als dat zo is, moet God ieder mens laten omkomen...

Maar God wil juist het andere, omkeer leven, toekomst...

Verrijding met splitsen...

Neen die kant moeten we niet uit.

Het pleiten van die tuinman gaat dan ook heel wat dieper

Hij doet een beroep op een geduld, dat heel wat meer is dan geduld

Hij doet een beroep op de genade *hand is er echt kans of vrucht lijf het 12 jaar?*

en we weten hoe Hij tenslotte zelf die groene boom zal worden, die zich laat

omhakken... *Geen scheiding van de stemmen*

want.....

Het is de God der gerechtigheid die zijn hand uitstrekt over deze boom;

zijn hand die het Misschele in inhoudt, het misschien wat het boekje Jona predikt
zijn hand die betekent: : nog eens, nieuwe kans, ook dit jaar nog...

Twee stemmen van het ene koninkrijk..

Johannes de Doper was gekomen

Hij had de stem van de eigenaar..U weet dat. De messias zou zijn dorsvloer doorzuiver

Hij had gesproken van de wan , die het kaf zou wegblazen en het vuur en de bijl
 al aan de boom...

Dan die andere stem, die van Christus: geen wan geen bijl geen vuur

Hij laat zich dopen, maakt zich aan de zondige mens gelijk

Hij stelt het gericht uit,

Hij is HET BELLD VAN HET GEDULD DAT OVERGAAT IN GENADE

Hij graaft en spit en mest om die boom, israle , de mensheid...

Twee stemmen maar in wezen één, uit één hart komend..

zo moet je dacht ik het zien: het is de stem van de tuinknecht, die de pleitrede
houdt in het hart van de eigenaar

De wereld bestaat tot het einde der tijden onder Gods uitstel van lankmoedigheid

De vijgeboom tebslotte, wie verbeeldt hij? Israel, de mens...

zijn wij het de vijgeboom opgenomen in Gods wijngaard ?

Goed wtee stemmen, de dubbele stem uit het ene hart

maar anderzijds de vijgeboom kan niet vegeteren zonder vruchten moet...

die vruchten waar Joh. de Doper en Paulus het over hebben
die van omkeer, vrede, lankmoedigheid, geloof, liefde ...

Het gaat er niet om over 1972 wat te filosoferen...

De toekomst is duidelijk: laat hem nog dit jaar

de toekomst is die van de duidelijke dingen: de vrucht;;;

dat is de zin van de toekomst, dat is de zin van het bestaan der vijgeboom...

het is een troosteloze, wanhopige zaak alsmaar vruchten te zoeken, jaar in jaar
uit en alleen maar veel bladeren te vinden...

Prediker heeft gezegd dat men daar eindeloos mee van wordt...

Daarom is het een aanbiddelijke zaak dat God dit alles nog niet moede is geworden
en de wereld terzijde heeft gelegd...

~~Want ons dagelijks vergaten dat ons gewone bestaan een vrucht is van Gods lankmoedigheid dat ons bladeren opbrengen~~

~~lankmoedigheid dat ons bladeren opbrengen~~

Wat zijn bladeren, loof bij ons? Ons dagelijks vergeten, dat ons gewone bestaan
een vrucht is van Gods lankmoedigheid...

wat zijn bladeren, loof ? dat we het wonder van onze planting als vijgeboom in
de wijngaard niet als de grote vrucht Gods beschouwen...

Hoe pariseren we, hoe vegeteren we in de wijngaard telkens...

daar zijn tweerelei stemmen, daar is dat priesterlijke pleiten
dat pleiten voor al die onvruchtbare menselijkheid op aarde...

Abraham pleitte voor dat onvruchtbare menszijn in Sodom

Meer dan Abraham is hier in die kleine gelijkenis:

De zoon die pleit voor de vijgeboom, die onvruchtbare mensheid

Want er is alles geprobeerd: De vijgeboom is zelfs in de wijngaard geplant

Tenslotte is Hij zelf stervend rond de grond van de vijgeboom in de aarde gegaan
om de grote steriliteit van het menszijn te overwinnen..opdat er toch vruchten zouden
komen...

Op grond van zijn offer zegt hij: laat ze nog dit jaar...

Nog dit jaar en indien hij vrucht draagt...

Maar er wordt een tijd gesteld, nog dit jaar...

Er is ook een Dag gesteld

Er is ook een Man genoemd, verordend...

Dat zegt ~~een~~ Paulus tegen de Atheners daar op de Areopagus:

"God dan verkondigd- met voorbij zien der tijden der onwetendheid-
heden aan de mensen, dat zij overal tot bekering moeten komen....

omdat Hij een dag bepaald heeft, waarop Hij de aarde rechtvaardig zal oordelen
door een Man, dien hij aangewezen heeft, die Hij ook uit de doden heeft opgewekt"

Er is een tijd gesteld, het jaar van het "misschien, wellicht, ook nu weer"

Er is ook een Dag aangewezen, Er is die Man aangesteld, die "tuinknecht

Eh wie kan beter oordelen over de vijgeboom dan die man, die tuinknecht ?

We hebben het einde van Gods geduld nog altijd niet gezien...

we hebben gehoord dat zijn geduld is overgegaan is in Genade

Maar meer dan ~~genade~~ GENADE is er niet

Opnieuw weten we, dat dit jaar, een jaar des Heils is, een jaar van het Misschien,
een jaar bewerking van de aarde rond de vijgeboom...

Misschien weten we ook nog, dat er aan ons gewerkt is door de grote hovenier
dat er aan ons gewerkt wordt heden en nu,

er wordt om ons heen gegraven, gemest

zoals enkele dagen geleden de schijnbaar ~~al~~ niet christelijke schrijver

Simon Vinkenoog een lesje aan de Kerken gaf *hijns mijne* *Ande jaar. Loh Ganshem* *is geleden*
samen met Majoor Bosschart van het Leger des Heils... *Calmed*

Er wordt gegraven gemest door de Heilige Geest in deze jaren en niet z'on klein
beetje:

We weten niet hoe lang de termijn van Gods genade gaat, hoe lang het jaar
des Heils is

Duidelijk is, dat het nieuwe jaar een Vrucht van Gods genade is...

het is deze vrucht, die nieuwe vruchten vraagt ;

Liefde, blijdschap, lankmoedigheid, vrede, geloof, goedertierenheid...

wat betekent dat concreet?

Nu ik denk aan de liefde, die lankmoedig is, goedertieren, die alles hoopt

Die liefde, die niet spoedig toe is aan rooien, afkappen, uithakken...

die liefde die zegt: laat de boom nog dit jaar...

die liefde die wij als ambtsdragers, als kerkmensen ^{als burgers} te keren hebben voor elkaar

die liefde die hoopt: voor ons zelf en de ander: laat de boom ook nog dit jaar

Misschien moeten wij wel allereerst deze vruchten voortbrengen

~~Ik denk aan geloof~~

waar waar leven we immers zelf ~~van~~ anders van dan van dit: laat de boom nog

dat wij het woordje HOPELOOS afleren...

hopeloos voor de wereld, de mensen, de aarde, de volkeren, ^{de kerk}

----- ^{oh dit jaar: schijf voor de aarde}

ik denk aan het begrip geloof...

allerwege als nooit te voren zit heel de wereld, de mensen te snakken

naar antwoorden op laatste vragen: wat geloof je, waarom geloof, geloof je in God

als een soort antireactie op duizend en een noodzakelijke ge-engageerdheden

van de kerk ...

en men springt in duizenden een mystieke bewegingen

het jaar van de vruchten...

geen bladeren, geen loof, maar die vruchten:

Wat een wonder dat God ons nog laat bestaan en deze wijngaard

die aarde geeft

Wat een wonder die strelende hand van de tuinbaas over de bast de stam

en de takken van de vijgeboom: boompje boompje, ik werkte toch

niet vergeefs aan je..

~~Op die vruchten wordt gewacht dat de vijgeboom siddert onze deze aanspraak en~~

~~streling, dat de vijgeboom, een deel der mensheid zegt~~

~~Mensen, we hebben weer een jaar des Heils: laat de hand zich vouwen~~

Op die vruchten wordt gewacht: dat de vijgeboom siddert onze, deze aanspraak
en streling van Christus.

dat de vijgeboom, een deel der mensheid tot het andere deel zegt:

Mensen mensen, er is weer tijd, nog tijd, nog tijd voor de dag

een jaar des Heils *- Schreef Ziel.*

Laten we dan de handen vouwen en Onze Eigenaar Danken en kracht vragen

laten we de handen aan de ploegen slaan in de wijngaard, de aarde

ploegen voor het zaad van vrede, gerechtigheid leefbaarheid

menslievenheid, broodverdeling

en al ploegend telkens knielend bij de plegg

om te zingen en te dichten, te dansen en te loven.

O Wijnstek wat is uw wijn verrukkelijk

O Landheer wat smaakt uw genade naar de eeuwigheid.

amen.